

Två observationer av rödhalsad gås på fyra dagar!

Vitkindad gås har blivit en allt talrikare art de senaste decennierna. Arten sträcker numera i sexsiffriga antal över Östersjön från övervintringslokaler vid nordsjökusten. En liten andel flyttande vitkindade gäss tar vägen över södra Götaland och en del passerar då över mina skådarmarker vid Åsnens östra sida. De senaste åren har fyrsiffriga antal setts enstaka dagar från slutet av april till mitten av maj samt i oktober.

Någon gång under mina aktiva år som fågelskådare förstod jag vikten av att leta efter udda arter i till synes homogena flockar bestående av någon annan art. I ejderflockar kan man hitta olika änder och kanske praktejder, storspovsflockar kan innehålla enstaka småspovar och i sädgåsflockar finns ibland någon bläsgås. Många fler exempel finns.

På förmiddagen den 29 april kom jag sent ut till min favoritudd vid Hökaviken i sydöstra delen av Jätfjorden. Viken är Åsnens allra östligaste punkt och tycks dra till sig tundra- och marina arter under vårsträcket. Det finns ju annat än fågelskådning som ska skötas men vädret var skapligt så jag bestämde mig för ännu ett besök på udden trots att klockan passerat halv elva. Jag kom fram 10.50 och kunde snabbt hitta skedänder, några viggas, tre storspovar och två flockar med fisk- eller silvertärnor. Samtliga dessa arter kan betraktas som sträckande. Det var också sju flockar med vitkindade gäss som kom den första halvtimmen. Min vana trogen försökte jag uppskatta antalet exemplar i varje flock och med tubkikarens hjälp upptäcka eventuellt avvikande fåglar. Den sjätte flocken bestod av ungefär 25 fåglar. Den kom i måttlig motvind lågt över vattenytan med kurs söderut. I tubkikaren kunde jag direkt se en rödhalsad gås med skogen på Harö som bakgrund.

Flocken passerade Lindö men vände vid Näsudden och flög nu tillbaka mot Jätfjordens öppna vattenytor, nu närmre än vid första passagen. Beteendet att tveka och vända när strandskogen stoppar fortsatt framfart är vanligt, speciellt bland lågt sträckande flockar. Väl ute på den öppna fjorden ändrade flocken kursen mot öster men när skogen vid Ilareudden blev för hotfull vände de åter söderut. Nu passerade gässen på cirka femtio meters håll. Kameran jobbade på medan flocken försvann mot Froaryd för att inte ses igen. Nu var det spännande att se om den rödhalsade gåsen fanns med på bilderna. Jo då men inte bara den, på bilderna fanns ytterligare en rödhalsad gås som jag inte sett genom kamerans sökare. Efter femtio års skådande hade jag numera denna lilla rara gås bland fåglar jag sett. Dessutom på min egen hemmaplan.

De närmast fyra följande dagarna var jag åter på på udden vid Jätfjorden. Fantastiska dagar med silvertärnor, dvärgmåsar, kustlabbar och smålom. Den tredje maj började lite lugnt med vigg och snatterand. Någon minut före åtta upptäckte jag en flock med ungefär 25 vitkindade gäss på långt håll över skogen väster om Jäts badplats. Jag sa till Micael som också fanns på plats att en av gässen såg liten ut. Och mörk! Flocken flög söderut och kom närmre men försvann en kort stund bakom Ursö. Lite nervöst blev det men strax kom gässen fram igen. Flocken kom rakt mot oss allt närmre och det framgick helt klart att den lille mörke var ännu en rödhalsad gås. På ett par hundra meters avstånd vek de av mot sydost, in över Hökaviken och kunde inte ses igen.

Jag fick alltså det stora nöjet att se rödhalsad gås två gånger på fyra dagar. Kul var också att Mats och Sven-Olof fick se den rödhalsade när flocken passerade helt nära där de stod vid Jäts badplats.

Roland Ylvén